

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «СУМСЬКИЙ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ СУМСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ»**

ЦК ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВИХ ТА ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

**Зошит для практичних занять
з дисципліни «Бухгалтерський облік»**

для студентів галузі знань

07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність:

071 «Облік і оподаткування»

Освітньо-професійний ступінь:

Молодший бакалавр

СУМИ-2020

Укладач: Бабенко Ольга Петрівна - викладач першої категорії, ВСП «Сумський фаховий коледж СНАУ».

Робочий зошит для забезпечення практичних робіт складений у відповідності з робочою програмою з Бухгалтерського обліку спеціальності 071 «Облік і оподаткування».

Запропоновані завдання сприяють закріпленню та узагальненню набутих теоретичних знань та практичних навиків у студентів. Здатність до відображення відомостей про господарські операції суб'єктів господарювання в бухгалтерському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення. Уміння складати, перевіряти та проводити бухгалтерську обробку документів, вести синтетичний й аналітичний облік.

Здатність здійснювати фінансові, кредитні, розрахункові операції, визначати доходи та витрати, оцінювати трудовий потенціал суб'єктів господарювання.

Використовується для практичної підготовки студентів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування» Освітньо-професійний ступінь: Молодший бакалавр.

Розглянуто і схвалено цикловою комісією обліково-фінансових та економічних дисциплін ВСП «Сумський фаховий коледж Сумського національного аграрного університету».

Протокол № 3 від 02 жовтня 2020р.

Голова ЦК _____

В.Л. Гриценко

ПРЕДМЕТ І МЕТОД БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Практичне заняття 1-2.

Класифікація господарських активів(ресурсів підприємства) та джерел їх утворення (власного капіталу та зобов'язань)

Мета. Засвоїти принципи економічного групування господарських активів (ресурсів) за функціональною участю в процесі діяльності та джерелами їх утворення (формування) і цільовим призначенням.

Завдання.

1. У графі 3 “Примітка” (таблиці 1) вказати: “активи” чи “джерела”.
2. Згрупувати господарські активи за функціональною участю в процесі діяльності (таблиця 2).
3. Згрупувати джерела утворення господарських активів (таблиця 3).
4. У таблицях 2,3 підрахувати підсумки окремих класифікаційних підгруп та груп і всього по підприємству господарських та джерела їх утворення.

Вихідні дані.

Господарські активи СТОВ “Мрія” і джерела їх утворення характеризуються наступними даними:

Таблиця 1

Активи, зобов'язання та власний капітал СТОВ “Мрія” станом на 1 січня 20__ р.

Господарські активи і джерела їх утворення	Сума, грн.	Примітка
1	2	3
Корівник	122000	
Телятник	110000	
Готівка в касі	500	
Довгостроковий кредит банку	180000	
Плуги	12100	
Культиватори	18900	
Корови	21200	
Тварини на вирощуванні і відгодівлі	156300	
Готова продукція	126000	
Резервний капітал	25090	
Поточний рахунок у банку в національній валюті	160000	
Нерозподілений прибуток	50000	
Дебіторська заборгованість покупців за продукцію	13200	
Зареєстрований (пайовий) капітал	91025	
Кредиторська заборгованість за товари роботи і послуги	62000	
Мінеральні добрива	12200	
Короткострокові кредити банків	40600	
Інший додатковий капітал	26500	
Дебіторська заборгованість за видами авансами	2800	
Нафтопродукти	34125	
Комп'ютерна оргтехніка	22000	
Засоби захисту тварин	1250	
Капітал у дооцінках	435000	
Силосні та сінажні траншеї	12100	
Виробничий інвентар (вартістю більше 1000грн)	10700	
Нематеріальні активи (програма 1:С Підприємство)	3000	

Знос (амортизація) нематеріальних активів	400	
Запасні частини	18300	
Цільове фінансування	73900	
Поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом	28400	
Витрати під урожай наступного року	107600	
Автомобільний транспорт	230000	
Знос основних засобів	305000	
Комбайни зернові	121000	
Костюми бавовняні	2560	
Резерв сумнівних боргів	2800	
Забезпечення виплат відпусток	3560	
Дебіторська заборгованість з підзвітними особами	140	
Тверде паливо	14600	
Поточні зобов'язання за розрахунками зі страхування	19100	
Незавершене будівництво дитячого садка	56000	
Поточні зобов'язання за розрахунками з оплати праці	45200	

Примітка. Загальна сума господарських активів рівна сумі власного капіталу і зобов'язань. На суму зносу основних засобів зменшується їх вартість. На суму резерву сумнівних боргів зменшується первісна вартість дебіторської заборгованості за товари.

Таблиця 2

Класифікація господарських активів (засобів)

Господарські активи	Сума грн.
1	2
1.Необоротні активи	
1.1.Основні засоби	
Разом	
1.2.Нематеріальні активи	
Разом:	
1.3.Незавершені капітальні інвестиції	
Разом	
1.4.Довгострокові фінансові інвестиції і довгострокова дебіторська заборгованість	
Разом	
1.5.Відстрочені податкові активи	
Разом	
1.6.Інші необоротні активи	
Разом	
Всього по групі 1.Необоротні активи	
2.Оборотні активи	
2.1.Запаси	

а)виробничі запаси	
Разом	
б) товари	
Разом	
в)поточні біологічні активи	
г)незавершене виробництво	
д)готова продукція	
Разом по 2.1	
2.2. Кошти та їх еквіваленти	
Готівка в касі та на рахунку у банку	
Разом по 2.2	
2.3.Поточні фінансові інвестиції	
2.4.Дебіторська заборгованість	
Разом по 2.4	
Разом по групі 2.Оборотні активи	
3. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	
Всього по підприємству	

Таблиця 3

Класифікація джерел формування господарських активів

Власний капітал та забезпечення зобов'язань	Сума грн.
1.Джерела власних засобів	
1.1.Зареєстрований (пайовий) капітал	
Разом	
1.2.Забезпечення наступних витрат і платежів	
Разом	

Разом	
Всього по групі 1. Джерела власних засобів	
2. Джерела залучених коштів	
2.1. Довгострокові зобов'язання	
2.2. Довгострокові кредити банків	
Разом по 2.2	
Всього по групі 2. Джерела залучених коштів	
3. Поточні зобов'язання	
1.1. Поточні зобов'язання за розрахунками	
1.2. Доходи майбутніх періодів	
1.3. Інші поточні зобов'язання	
Разом	
Всього по групі 3. Поточні зобов'язання	
4. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утриманими для продажу, та групи вибуття	
Всього по підприємству	

2. ДОКУМЕНТАЦІЯ ГОСПОДАРСЬКИХ ОПЕРАЦІЙ

Практичне заняття 3

Мета. Оволодіти практичними навиками складання первинних документів по найбільш типових господарських операціях та навчитись групувати документи за певними ознаками.

Завдання.

1. Скласти такі первинні документи:

- прибутковий касовий ордер ф.КО-1;
- довіреність ф.М-2;
- рахунок-фактуру ф. – 868;
- платіжне доручення ф. – 0401002;
- відомість зважування тварин ф. – 98;
- акт на оприбуткування приплоду тварин ф. – 95.

2. Провести класифікацію документів.

Умова для виконання завдання 1

Прибутковий касовий ордер № 386 від 16 серпня 20 __р. СТОВ “Мрія” – дохід від реалізації м’яса – 15 кг; внесено Кирилюком Степаном Яковичем на суму 1800 грн., в т.ч. ПДВ – 300 грн.

Довіреність № 128 від 10 серпня 20 __р. на одержання від Сумської нафтобази через Поліщука П.С. бензину А-92 – 2000 кг, дизпалива – 3000 кг.

Рахунок-фактура 1805 від 11 серпня 20 __р. по довіреності 128 через Поліщука П.С. від Сумської нафтобази одержано:

Найменування	Одиниця виміру	Кількість	Ціна	Сума, рн.
Бензин А-92	кг	2000	20,60	41200,00
Дизельне паливо	кг	3000	22,80	68400,00
Разом				109600,00
ПДВ				
Всього				

Всього до оплати _____
(прописом)

Підпис _____
Директор нафтобази
Бухгалтер

Примітка: ідентифікаційні коди:

СТОВ “Мрія” – 05575722
Сумська нафтобаза – 03187412
Коди рахунків у відділенні Промінвестбанку м. Суми, Код банку 337375
СТОВ “Мрія” – UA22141821211114
Нафтобаза – UA18142635897218

Платіжне доручення № 354 від 12 серпня 20 __р. на оплату СТОВ “Мрія”
Рахунка-фактури №1805.

Відомість зважування тварин № 56
від 31 серпня 20 ____ року

На фермі № 2 зважені бички поточного року народження, що закріплені за Покровом А.П.

Номер тварин чи станка	Кількість голів	Маса на 31 липня 20 ____ р., кг	Маса на 31 серпня 20 ____ р., кг	Приріст живої маси, кг
1	8	2000	2067	
2	7	1902	1954	
3	7	1661	1730	
4	9	735	924	
Всього				

Акт на оприбуткування приплоду тварин № 78 від 17 серпня 20 ____ року на фермі № 2 від телиці старше 2-х років “Квітка”, інвентарний № 108, закріпленої за дояркою Назаренко К.П. одержано приплід – бичок, червоної масті, живою масою 29 кг, Бичку присвоєна кличка “Веселий”, інвентарний № 186.

Примітка. За вихідними даними скласти первинні документи. Реквізити, що не зазначені – записати самостійно.

підприємство – одержувач і його адреса

ідентифікаційний код ЄДРПОУ _____
підприємство – платник і його адреса

рахунок _____ МФО _____

(найменування банку)

Бланк суворої звітності
типова форма № М - 2

Затверджений наказом Міністерства
України 21.06.96 р. № 192
Код за УКУД _____

Довіреність дійсна до ____ 20 ____ р.

Довіреність **серія** **ИАЗ № 687464**
Дата видачі _____ 20 ____ р.

Видано _____
(посада, прізвище, ім'я по батькові)

Документ, що засвідчує особу _____
Серія _____ № _____ від _____ 200 ____ р.

Виданий _____
(ким виданий документ)

На отримання від _____
(найменування організації постачальника)

цінності за _____
(номер і дата видачі)

Перелік цінностей, які належить отримати.

№ п/п	Найменування цінностей	Одиниця виміру	Кількість (прописом)

Підпис _____ засвідчую

Керівник підприємства

Головний бухгалтер

МП

Типова форма КО – 1
підприємство, організація

Затверджена наказом Міністерства
України № 61 від 15.02.1996 р.

Ідентифікаційний код
ЄДРПОУ

Код за УКУД

(підприємство, організація)

КВИТАНЦІЯ
до прибуткового касового _____
ордера № _____
Прийнято від _____

ПРИБУТКОВИЙ КАСОВИЙ ОРДЕР № _____

Номер докум.	Дата склад.	Коресп. аналіт. субрах.	Код аналіт. обліку	Сума, грн.	Код цільового призначення		

Прийнято від _____
Підстава _____

_____ грн.. _____ коп.
(сума прописом)
Додаток _____

Підстава _____

(сума прописом)
“ _____ ” _____ 20 __ р.

Головний бухгалтер
Одержав касир

Головний бухгалтер
Касир
М.П.

ПЛАТІЖНЕ ДОРУЧЕННЯ № _____
Від “ _____ ” _____ 20 __ р

Одержано банком
“ _____ ” _____ 20 __ р.

Платник
Код _____

Банк платника
_____ м. _____

код банку _____ ДЕБЕТ рах. № _____

СУМА

Отримувач
Код _____

Банк отримувача
_____ м.

код банку _____ КРЕДИТ рах. № _____

Сума (словами)

Призначення платежу

Проведено банком
“ _____ ” _____ 20 __ р

М.П. _____ Підпис платника

Постачальник _____ ідент.код _____
Адреса _____
Рах. № _____
В банку _____ в м. _____ МФО _____
Вантажовідправник _____
Ст. відправлення _____
Платник та адреса _____ ідент.код. _____

Рахунок фактура №

Від _____ 20 ____ р..
До платіжної вимоги № _____

Рах. № _____ в банку м. _____ МФО _____
Вантажоодержувач _____

Договір – заказ _____ Дата відгрузки _____ Спосіб відправлення і № квит. накл.
№ _____ від _____ 20 ____ р.

Доповнення:

Найменування	Одиниця вим.	Кількість	Ціна	Сума, грн.
пдв 20 %				
Всього				

Сума прописом _____

Керівник підприємства _____
Головний бухгалтер _____

Сільгосп підприємство _____ Відділення (ферма) _____
Бригада (цех) _____ Бригадир _____

ВІДОМІСТЬ № _____ ЗВАЖУВАННЯ ТВАРИН

“ _____ ” _____ 20 __ р.

Група тварин _____

За ким закріплені тварини _____ Табельний № _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Номер тварин або станка	Кількість голів	Маса на “ _____ ” 20 __ р. (попереднє зважування)	Маса на дату зважування	Привіс	Номер Тварин Або станка	Кількість голів	Маса на “ _____ ” 20 __ р. (попереднє зважування)	Маса на дату зважування	Привіс
		Всього					Всього		

Всього приросту _____ Середній приріст 1 голови _____

Зоотехнік _____ Бригадир _____

Підпис особи, за якою закріплені тварини _____

Рік	Місяць	Число	Сільгосп. підприємство	Код	Відлення	Ферма	Акт _____ На оприбуткування приплода тварин	Операція		Відправник	Прізвище, Ім'я, по батькові завідуючого фермою
20 __											

Група тварин _____

Прізвище, ім'я по батькові особи за яким закріплені тварини	Кличка або номер матки	На родились живими				Інвентарний номер (присвоєний)	Народились мертвими голів	Відмітка (кличка, масть і інші дані)	Підпис особи в одержанні приплода
		Бички, хрячки, баранчики		Телички, свинки, ярочки					
		голів	маса	голів	маса				
	Всього								
	Ціна								
	Сума,грн								

Бригадир _____

Зотехнік _____

Завідуючий фермою _____

Практичне заняття 4

Завдання 1

Провести класифікацію складених документів

а) класифікація документів за призначенням

Розпорядчі	Виконавчі	Бухгалтерського оформлення	Комбіновані

б) класифікація документів за порядком складання

Первинні	Зведені

в) класифікація документів за способом охоплення операцій

Разові	Нагромаджувані

г) класифікація документів за місцем складання

Внутрішні	Зовнішні

д) класифікація документів за кількістю відображених об'єктів

Однопозиційні	Багатопозиційні

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ БАЛАНС

Практичне заняття 5

Складання бухгалтерського балансу підприємства

Мета. Навчитися складати бухгалтерський баланс.

Завдання.

1. На підставі даних про наявність господарських активів, власного капіталу і зобов'язань в примітці (таблиця 1), по кожному їх виду вказати “актив” чи “пасив”.
2. Скласти бухгалтерський баланс за розділами і статтями.
3. Вихідні дані.

Таблиця 1.

Склад активів і джерел їх утворення СТОВ “Мрія” на 1 січня 20_року характеризується такими даними.

Господарські активи і джерела їх утворення	Сума грн.	Примітка
Основні засоби (первісна вартість)	657400	
Довгострокові біологічні активи (первісна вартість)	21200	
Знос (амортизація) основних засобів	305000	
Розрахунки з покупцями і замовниками (дебіторська заборгованість)	13200	
Короткострокові позики банку	40600	
Поточні біологічні активи (тваринництва)	156300	
Виробничі запаси	65875	
Зареєстрований (пайовий) капітал	91025	
Нерозподілений прибуток	50000	
Незавершене виробництво (рослинництво)	107600	
Довгострокові кредити банку	180000	
Забезпечення виплат відпусток(довгострокові)	3560	
Резерв сумнівних боргів	2800	
Капітальні інвестиції	56000	
Розрахунки за податками і платежами	28400	
Розрахунки з оплати праці	45200	
Малоцінні та швидкозношувані предмети	2560	
Розрахунки з постачальниками і підрядниками (кредиторська заборгованість)	62000	
Цільове фінансування	73900	
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	2800	
Розрахунки за страхуванням	19100	
Резервний капітал	25090	
Розрахунки з підзвітними особами (дебіторська заборгованість)	140	
Готова продукція	126000	
Поточний рахунок у банку	160000	
Витрати майбутніх періодів	14600	
Додатковий капітал	26500	
Готівка	1500	
Пайовий капітал	435000	
Нематеріальні активи (первісна вартість)	3000	

Примітка. По статті «Основні засоби», «Довгострокові біологічні активи», «Нематеріальні активи» наводяться окремо первісна вартість, сума зносу (накопичена амортизація) та їх залишкова вартість. У підсумок балансу включається залишкова вартість як різниця між первісною вартістю основних засобів і нематеріальних активів і сумою їх зносу на дату балансу.

У статті “дебіторська заборгованість за товари, роботи і послуги” відображається заборгованість покупців або замовників; первісна вартість, резерв сумнівних боргів та чиста реалізаційна вартість визначена шляхом вирахування з первісної вартості дебіторської заборгованості суми резерву сумнівних боргів. У підсумок балансу включається дебіторська заборгованість за чистою реалізаційною вартістю.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку
1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

КОДИ		
		01

Дата (рік, місяць, число)

Підприємство _____ за ЄДРПОУ _____
 Територія _____ за КОАТУУ _____
 Організаційно-правова форма господарювання _____ за КОПФГ _____
 Вид економічної діяльності _____ за КВЕД _____
 Середня кількість працівників¹ _____
 Адреса, телефон _____
 Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):
 за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
 за міжнародними стандартами фінансової звітності

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на _____ 20__ р.

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби	1010		
первісна вартість	1011		
знос	1012		
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095		
II. Оборотні активи			
Запаси	1100		
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125		
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165		
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195		
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300		

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400		
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420		
Неоплачений капітал	1425	()	()
Вилучений капітал	1430	()	()
Усього за розділом I	1495		
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615		
розрахунками з бюджетом	1620		
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625		
розрахунками з оплати праці	1630		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690		
Усього за розділом III	1695		
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900		

Керівник

Головний бухгалтер

Практичне заняття 6

Відображення в балансі господарства змін у складі активів і джерел їх утворення, зумовлених господарськими операціями

Мета. Навчитися визначати типи балансових змін.

Завдання. 1. Визначити типи змін у балансі.

Вихідні дані.

Зміст господарських операцій по СТОВ "Мрія" Сумського району за січень місяць 201 р.

Зміст господарських операцій	Сума, грн.
1.Одержано кошти в касу підприємства з поточного рахунку банку	47200,00
2.Одержано від постачальників і оприбутковано на склад паливо	59080,00
3.За рахунок короткострокового кредиту банку перераховано (погашено заборгованість) постачальникам	59080,00
4.Витрачено (списано) для потреб виробництва паливо (виробничі запаси)	12800,00
5.На поточний рахунок в банку зараховано довгостроковий кредит банку	50000,00
6.3 каси виплачено зарплату працівникам	40200,00
7.Нараховано оплату праці працівникам	18000,00
8.Одержано (оприбутковано) продукцію рослинництва з виробництва	46800,00
9.3 поточного рахунку в банку погашено заборгованість по короткострокових позиках	20000,00
10.У касу підприємства внесено невикористаний аванс підзвітною особою	540,00
11.На поточний рахунок зарахована дебіторська заборгованість від покупців	6000,00
12.Утримано із зарплати працівників податок з доходів фізичних осіб	5780,00

Методика виконання

По кожній господарській операції визначити тип операції і охарактеризувати зміни у складі господарських активів.

Операція 1.

Схема змін

Тип господарської операції	
Баланс	
Актив	Пасив
Підсумок балансу	

Операція 2.

Схема змін

Тип господарської операції	
Баланс	
Актив	Пасив
Підсумок балансу	

Операція 3.

Схема змін

Тип господарської операції	
Баланс	
Актив	Пасив
Підсумок балансу	

Операція 4.

Схема змін

Тип господарської операції	
Баланс	
Актив	Пасив

Підсумок балансу	

Операція 5.
Схема змін

Тип господарської операції	
Баланс	
Актив	Пасив
Підсумок балансу	

Операція 6.
Схема змін

Тип господарської операції	
Баланс	
Актив	Пасив
Підсумок балансу	

Операція 7. Схема змін

Тип господарської операції	
Баланс	
Актив	Пасив
Підсумок балансу	

Операція 8.
Схема змін

Тип господарської операції	
Баланс	
Актив	Пасив
Підсумок балансу	

Операція 9.
Схема змін

Тип господарської операції	
Баланс	
Актив	Пасив
Підсумок балансу	

Операція 10.
Схема змін

Тип господарської операції	
Баланс	
Актив	Пасив

Підсумок балансу	

Операція 11.
Схема змін

Тип господарської операції

Баланс	
Актив	Пасив
Підсумок балансу	

Операція 12.
Схема змін

Тип господарської операції

Баланс	
Актив	Пасив
Підсумок балансу	

Оцінка _____ Викладач _____

ТЕМА. РАХУНКИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ І ПОДВІЙНИЙ ЗАПИС

Практичні заняття 7-10

Мета. З'ясувати взаємозв'язок між балансом і рахунками бухгалтерського обліку та порядок відображення змін в господарських засобах і джерелах їх формування, зумовлених господарськими операціями; засвоїти порядок відображення на рахунках аналітичного обліку господарських операцій і з'ясувати взаємозв'язок між рахунками синтетичного та аналітичного обліку.

Завдання .

1. Відкрити рахунки синтетичного та аналітичного обліку.
2. За господарськими операціями, відображеними в Реєстраційному журналі, скласти бухгалтерські проводки.
3. Відобразити господарські операції на синтетичних й аналітичних рахунках.
4. Підрахувати підсумки оборотів по дебету і кредиту кожного рахунка і визначити залишки на кінець місяця.
5. Скласти оборотну відомість по синтетичних та аналітичних рахунках.

Відомість залишків по рахунках синтетичного обліку

СТОВ "Мрія" на 1 січня 20__року.

Код	Назва активного рахунка	Сума, грн.	Код	Назва пасивного рахунка	Сума, Грн.
1	2	3	4	5	6
10	Основні засоби	658800	13	Знос (амортизація) необоротних активів	305400
12	Нематеріальні активи	23800	38	Резерв сумнівних боргів	2800
15	Капітальні інвестиції	56000	40	Зареєстрований пайовий капітал	521025
16	Довгострокові біологічні активи	21200	41	Капітал в дооцінках	5000
203	Паливо	13325	42	Додатковий капітал	26500
207	Запасні частини	18300	43	Резервний капітал	25090
208	Матеріали с/г призначення	13450	44	Нерозподілений прибуток	50000
21	Поточні біологічні активи	156300	47	Забезпечення майбутніх втрат і платежів	3560
22	Малоцінні та швидкозношувані предмети	2560	48	Цільове фінансування і цільові надходження	73900
23	Виробництво	107600	50	Довгострокові позики	180000
27	Продукція с/г виробництва	126000	60	Короткострокові позики	40600
30	Готівка	500	63	Розрахунки з постачальниками і підрядниками	62000
31	Рахунки в банках	160000	64	Розрахунки за податками і платежами	28400
36	Розрахунки з покупцями і замовниками	13200	65	Розрахунки за страхуванням	19100
37	Розрахунки з різними дебіторами	2940	66	Розрахунки за виплатами працівникам	45200
39	Витрати майбутніх періодів	14600			
	Всього	1388575		Всього	1388575

Сальдова відомість по субрахунку 203 "Паливо"

Код	Назва аналітичного рахунку	Одиниці виміру	Ціна	Кількість	Сума, грн.
203	Бензин А-76	кг	18,50	300	5550
203	Дизпаливо	кг	18,80	200	3760
203	Солідол	кг	11,00	365	4015
	Всього				13325

Відомість залишків на 1 січня 20__року по рахунку 63 "Розрахунки з постачальниками і підрядниками"

Назва аналітичних рахунків	Сума, грн.	
	Дебет	Кредит
Нафтобаза		9800
База постачання		38000
Обленерго		14200
Всього		62000

Господарські операції СТОВ "Мрія" за січень 20__ року

Зміст	Проводка		Сума, грн.	
	Д-т	К-т	часткова	загальна
1	2	3	4	5
<i>1.Виписка із поточного рахунку</i>				
На поточний рахунок у банку зараховано короткострокову позику				76000
<i>2.Чек № 254, прибутковий касовий ордер № 12</i>				
Одержано касиром із поточного рахунку для видачі заробітної плати				45200
<i>3.Відомість на виплату грошей, видатковий касовий ордер №18</i>				
Видана із каси заробітна плата				45200
<i>4.Платіжне доручення № 21 Виписка банку</i>				
Перераховано з поточного рахунку Обленерго заборгованість за спожиту електроенергію				14200
<i>5.Видаткова накладна № 68</i>				
Одержано малоцінні швидкозношувані предмети від Базы постачання				1800
<i>6.Акт на списання автомобільного транспорту</i>				
Списано автомобіль(повністю амортизований) в результаті зносу				15200
<i>7.Виписка банку. Платіжне доручення № 49</i>				
Перераховано з поточного рахунку заборгованість:				
Нафтобазі			9500	
Базі – постачання			38000	
Разом				47500
<i>8.Накопичувальна відомість використання МТП</i>				
Списано витрачене пальне на роботу тракторів у рослинництві (виробництво)				
Солідол – 130 кг			1430	
Дизельне паливо – 100 кг			1880	
Разом				3310
<i>9.Накопичувальна відомість роботи вантажного автотранспорту</i>				
На роботу вантажного транспорту списано:				
Бензин А - 76 – 500 кг				9250
<i>10. Видаткова накладна №20</i>				
Одержано від Нафтобазы				
Дизельне паливо –200 кг			3760	
Бензин А-76 – 800 кг			14800	
Разом			18560	
ПДВ – 20 %			3712	
Всього				22272
<i>11.Рахунок № 132</i>				
Нараховано Обленерго за спожиту електроенергію				14800
<i>12.Рахунок – фактура № 83</i>				
Одержано від Базы постачання плуг П-5-35			15800	
ПДВ 20%			3160	
Разом				18960
<i>13.Акт приймання-передачі основних засобів №1</i>				
Оприбутковано плуг до складу основних засобів				15800
<i>14.Видаткова накладна № 56</i>				
Одержано від нафтобазы:				
дизельне паливо – 300 кг			5640	
бензин А – 76 – 250 кг			4625	
солідол – 200 кг			2200	
Разом			12465	
ПДВ			2493	
Всього				14958
<i>15.Акт, накладна, щоденник</i>				
Оприбуткована продукція с/г виробництва від виробництва				80200
<i>16.Товарно-транспортна накладна № 21</i>				

Списано продукцію с/г виробництва в реалізацію <i>17.Приймальна квитанція № 56</i>				55000
Нараховано дохід за реалізовану продукцію покупцям				78000
В т.ч. ПДВ				13000
<i>18.Виписка з поточного рахунку Платіжне доручення № 85</i>				
На поточний рахунок надійшли від покупців кошти за реалізовану продукцію				78000
<i>19.Зведена відомість нарахування і розподілу оплати праці за об'єктами обліку та нарахувань на оплату</i>				
Нарахована оплата праці працівникам основного виробництва				38600
<i>20.Зведена відомість нарахування і розділу оплати праці за об'єктами обліку та нарахувань на оплату праці</i>				
Нараховано на оплату праці працівників основного виробництва:				
• ЄСВ 22%			?	
• резерв відпусток (10%)			?	
Разом				?
<i>21.Виписка з поточного рахунку Платіжне доручення № 51, 52</i>				
Перераховано з поточного рахунку:				
• податки і платежі до бюджету			10400	
• обов'язкові платежі за страхуванням			19100	
• Нафтобазі			102152	
• Базі постачання			20000	
Разом				151652
Всього по підприємству				?

A. РАХУНКИ СИНТЕТИЧНОГО ОБЛІКУ

Д-т	10 "Основні засоби"	К-т

Д-Т	13 "Знос (амортизація) необоротних активів"	К-Т

Д-т	12 "Нематеріальні активи"	К-т

Д-т 16 "Довгострокові біологічні активи К-т	

[illegible][illegible]

Д-т	207 "Запасні частини"	К-т

Д-т 208 "Матеріали с/г призначення" К-т	

Д-т	21 "Поточні біологічні активи"	К-т

Д-т 22 «Малоцінні й швидкозношувані предмети»	
К-т	

Д-т 64 “Розрахунки за податками і платеж.” К-т

Д-т 66 "Розрахунки за виплатами працівникам" К-т

Д-т 90 «Собівартість від реалізації» К-т

Д-т 65 "Розрахунки зі страхування" К-т

Д-т 70 «Доходи від реалізації» К-т

Б.РАХУНКИ АНАЛІТИЧНОГО ОБЛІКУ до рахунку 203 “Паливо”

Д-Т 203 "Бензин" А-76

K-T

[illegible]

Д-Т 203

“Дизпаливо”

K-T

[illegible]

Д-Т 203 “Солідол”

K-T

[illegible]

До рахунку 63“Розрахунки з постачальниками і підрядниками”

Д-Т 63 "Нафтобаза"

K-T

[illegible]

Д-Т 63 “База постачання”

K-T

[illegible]

Д-Т 63 "Обленерго"

K-T

[illegible]

В. ОБОРОТНІ ВІДОМОСТІ ПО АНАЛІТИЧНИХ РАХУНКАХ
По субрахунку 203 "Паливо"

Назва рахунків	Сальдо на 1.01		Обороти за місяць				Сальдо на 1.02	
	К-ть	Сума, грн.	прибуток		видаток		К-ть	Сума, грн.
			К-ть	Сума, грн.	К-ть	Сума, грн.		
Разом	Х		Х		Х		Х	

По рахунку 63 "Розрахунки з поставальниками і підрядниками"

Назва рахунків	Сальдо на 1-е січня		Обороти за місяць		Сальдо на 1.02	
	Д-т	К-т	Д-т	К-т	Д-т	К-т

Оборотна відомість по синтетичних рахунках

Код	Назва рахунків	Сальдо на 1-е січня		Обороти за місяць		Сальдо на 1-е лютого	
		Д-т	К-т	Д-т	К-т	Д-т	К-т
10	Основні засоби						
12	Нематеріальні активи						
13	Знос(амортизація) необоротних активів						
15	Капітальні інвестиції						
16	Довгострокові біологічні активи						
203	Паливо						
207	Запасні частини						
208	Матеріали с/г призначення						
21	Поточні біологічні активи						
22	Малоцінні швидкозношувані предмети						
23	Виробництво						
27	Продукція с/г продукція						
30	Готівка						
31	Рахунки в банках						
36	Розрахунки з покупцями і замовниками						
37	Розрахунки з різними дебіторами						
38	Резерв сумнівних боргів						
39	Витрати майбутніх періодів						
40	Зареєстрований пайовий капітал						
41	Капітал в дооцінках						
42	Додатковий капітал						
43	Резервний капітал						
44	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)						
47	Забезпечення майбутніх витрат і платежів.						
48	Цільове фінансування						
50	Довгострокові позики						
60	Короткострокові позики						
63	Розрахунки з поставальниками і підрядниками						
64	Розрахунки за податками і платежами						
65	Розрахунки за страхуванням						
66	Розрахунки за виплатами працівникам						
70	Доходи від реалізації						
90	Собівартість реалізації						
	Разом						

Оцінка _____ Викладач _____

Практичне заняття 11
ОБЛІКУ ПРОЦЕСУ ПОСТАЧАННЯ

Мета. Закріпити теоретичні знання практичними навиками по відображенню операцій процесу постачання і визначення фактичної собівартості придбаних запасів.

Завдання.

1. Відкрити синтетичний субрахунок 208 "Матеріали сільськогосподарського призначення" та аналітичні рахунки до нього: "Аміачна селітра", "Суперфосфат", "транспортно-заготівельні витрати".
2. Скласти бухгалтерські записи по господарських операціях і відобразити їх у системі синтетичних та аналітичних рахунків.
3. Визначити фактичну собівартість придбаних і списаних матеріалів сільськогосподарського призначення.

Відомість залишків на початок звітної періоду по субрахунку 208 "Матеріали сільськогосподарського призначення"

Назва аналітичних рахунків	Один. вим.	Кількість	Ціна	Сума, грн.
Аміачна селітра	т	4	1050	4200
Суперфосфат	т	3	1180	3540
Транспортно-заготівельні витрати				860
Всього				8600

Господарські операції СТОВ "Мрія" за квітень 202__ року

Зміст операції	Проводка		Сума, грн	
	Д-Т	К-Т	часткова	загальна
1. Надійшли від заводу "Азот":				
Аміачна селітра (30 т)			31500	
Суперфосфат (20 т)			23600	
<i>Разом</i>				55100
Нараховано ПДВ				11020
2. Оплачено з поточного рахунку заводу "Азот" за мінеральні добрива				66120
3. списано витрати за доставку добрив власним автотранспортом				4280
4. Нараховано оплату праці працівникам за розвантаження добрив				1160
5. Нараховано єдиний соціальний внесок за ставкою 22% на суму зарплати				?
6. Списано на затрати рослинництва витрачені мінеральні добрива за купівельною вартістю:				
• аміачна селітра – 28 т			29400	
• суперфосфат – 18 т			21240	
<i>Разом</i>				50640
7. Списано частину транспортно-заготівельних витрат на затрати виробництва				?
8. Перераховано з поточного рахунку:				
• податки і платежі до бюджету			4300	
• ЄСВ Державному казначейству			1330	
<i>Разом</i>				5630

Рахунки синтетичного і аналітичного обліку

Д-т 208 «Аміачна селітра»		К-т 208 "Матеріали с/г призначення"	
К-ть	Сума	К-ть	Сума

208 "Суперфосфат"				208 "транспортно-заготівельні"			
Д-т		К-т		Д-т		Кт	
К-ть	Сума	К-ть	Сума	витрати			

Методичні рекомендації

Для того, щоб визначити відсоток відхилень від купівельних (договірних) цін на добрива слід скористатись формулою:

$$\% \text{ ТЗВ} = \frac{\text{Сальдо початкове рах. "ТЗВ"} + \text{Оборот по Дт рах "ТЗВ"} * 100 \%}{\text{Сальдо початкове рах. 208} + \text{Оборот по Дт рах. 208}}$$

"Матеріали с.г. призначення" "Матеріали с.г. призначення"

(купівельна вартість) (купівельна вартість)

Для визначення частини суми транспортно – заготівельних витрат, що слід списувати на витрати виробництва (операція 7) необхідно купівельну вартість списаних добрив помножити на % ТЗВ, тобто

$$\sum_{\text{опер.7}} = \frac{\sum_{\text{опер.6}} * \% \text{ТЗВ}}{100\%}$$

Розрахунок фактичної собівартості, придбаних нафтопродуктів проводимо у таблиці 1.

Таблиця 1.

Розрахунок розподілу транспортно – заготівельних витрат і визначення фактичної собівартості придбаних добрив

Найменування матеріалів	Купівельна вартість, грн.	Транспортно – заготівельні витрати		Фактична собівартість придбаних матеріалів	Кількість придбаних добрив, т	Собівартість 1 т добрив, грн.
		Коефіцієнт	сума, грн.			
	1	$2 = \sum 3 / \sum 1$	$3 = 1 * 2$	$4 = (\text{гр.1.} + \text{гр.3})$	5	$6 = 4 / 5$

Оцінка _____ Викладач _____

Практичне заняття 12

Облік процесу виробництва

Мета. Закріпити на практичних прикладах порядок обліку процесу виробництва: Обліку прямих витрат та виходу продукції, обліку та розподілу загальновиробничих витрат; визначення собівартості виробленої продукції та коригування планової собівартості до рівня фактичної.

Завдання.

- Відкрити рахунки синтетичного і аналітичного обліку до рахунку 231 “Рослинництво»
- Скласти бухгалтерські проводки і записати на рахунках.
- Визначити фактичну собівартість продукції рослинництва виробництва поточного року. Скласти таблицю 1.
- Визначити калькуляційну різницю між плановою та фактичною собівартістю продукції і списати її на об’єкти обліку

Господарські операції СТОВ “Мрія” за звітний період

Зміст операцій	Цукровий буряк	Картопля	Разом по рослинництву	Проводка	
				Д-т	К-т
1	2	3	4	5	6
1. Нарахована оплата праці трактористам-машиністам	5860	1320	7180		
2. Нарахована оплата праці працівникам, зайнятим на кінно-ручних роботах	2850	850	3700		
Разом (опер.1+опер.2)	8710	2170	10880		
3. Здійснено відрахування: а) на соціальні заходи: • єдиний соціальний внесок - 22 %; б) до резерву відпусток (10%) Разом					
4. Нарахована амортизація на основні засоби, що використовують у рослинництві	6350	2000	8350		
5. Списано дизельне паливо і мастильні матеріали на рослинництво	13800	3929	17729		
6. Добрива на підживлення с/г культур	1000	500	1500		
7. Списується вартість послуг вантажного автотранспорту на рослинництво	1260	2800	4060		
8. Списуються витрати з утримання сільськогосподарських машин і комбайнів на рослинництво	33160,00	5160,00	38320,0		
9. Розподілені загальновиробничі витрати на основне виробництво	4820	650	5470		
Разом витрат (1-9 операція) за місяць	?	?	?		
10. Оприбутковано врожай цукрових буряків коренів – 1027 ц, планова собівартість за 1 ц - 160,00грн. гички – 483 ц Разом	164320,00 7242,00 171562,00	- -	 171562		
Картоплі – 250 ц, планова Собівартість за 1 ц – 108,00 грн.		27000	27000		
Всього	171562	27000	198562		
11. <i>Визначено і списано суму відхилень фактичної собівартості виробленої продукції від планової</i> а) коренів цукрових буряків: б) картоплі: Разом	? ? ?	? ? ?	? ? ?		
Всього (операція 10 + операція 11)	?	?	?		

Суму відхилень визначити самостійно, попередньо склавши за даними аналітичного обліку калькуляцію фактичної собівартості цукрового буряка та картоплі

Рахунки синтетичного обліку

[illegible]

Рахунки аналітичного обліку

[illegible]

Розрахунок фактичної собівартості та відхилень фактичної собівартості від планової

Оцінка _____ Викладач _____

Практичне заняття 13
Облік процесу реалізації

Мета. Закріпити на практичних прикладах порядок обліку процесу реалізації і виявлення фінансових результатів.

Завдання.

1. Відкрити рахунки 90 “Собівартість реалізації”, 70 “Доходи від реалізації”, 93 “Витрати на збут”, 79 “Фінансові результати”, 36 “Розрахунки з покупцями і замовниками” 44 “Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)” та аналітичні рахунки до рахунків 90 “Собівартість реалізації”, 70 “Доходи від реалізації”.

2. Скласти бухгалтерські проводки по господарських операціях і записати їх на рахунках.

3. Підрахувати обороти і вивести залишки по рахунках, що відкриті.

Господарські операції за звітний місяць

Зміст операції	Сума, грн.		Кореспондуючі рахунки	
	часткова	загальна	Д-т	К-т
1	2	3	4	5
1. Списано в реалізацію покупцям за плановою собівартістю: корені цукрового буряка – 1000 ц картоплі – 50 ц Разом	160000,00 5400,00	165400,00		
2. Списано послуги власного транспорту при транспортуванні картоплі		320,00		
3. Списано послуги транспортної організації за автоперевезення коренів цукрового буряка		2620,00		
4. Нарахована оплата праці працівникам за виконані роботи з навантаження: - коренів цукрового буряка - картоплі Разом	380,00 120,00	500,00		
5. Перераховано з поточного рахунку Транспортній організації за автопослуги		2620,00		
6. Нарахований дохід від реалізації продукції на покупців по продажних цінах Цукрокомбінатом – 1000 ц Заготівельною базою – 50 ц Разом	240000,00 15000,00	255000,0		
7. Нараховано Податкові зобов'язання з податку на додану вартість по картоплі По цукрових буряках Разом	2500,00 40000,00	42500,00		
8. Перераховано покупцями на поточний рахунок за реалізовану продукцію	255000,00			
9. Списана різниця між плановою і фактичною собівартістю реалізованої продукції - коренів цукрових буряків - картоплі Разом	27290,00 - 421,00	26869		
10. Списано витрати по збуту продукції на фінансовий результат		?		
11. Списано собівартість реалізації на фінансові результати по: цукрових буряках 1000ц картоплі 50ц Разом	? ? ?	?		
12. Визначено і списано чистий дохід від реалізації на фінансовий по: цукрових буряках 1000ц картоплі 50ц Разом	? ? ?	?		
13. Визначено чистий фінансовий результат – прибуток (збиток)		?		

А Рахунки синтетичного обліку

Д-т р-к 90 "Собівартість реалізації" К-т

Д-т р-к 93 "Витрати на збут" К-т

Д-т 70 "Доходи від реалізації" К-т

Д-т 79 "Фінансовий результат" К-т

Д-т 36 "Розрахунки з покупцями і замовниками" К-т

Д-т "Нерозподілені прибутки 44 (непокриті збитки) " " К-т

Б. Рахунки аналітичного обліку

До рахунка 90 "Собівартість реалізації"

Д-т 90 "Корені цукрового буряка" К-т						Д-т 90 "Картопля" К-т					
№ опер.	К-ть	Сума, грн.	№ опер.	К-ть	Сума, грн.	№ опер.	К-ть	Сума, грн.	№ опер.	К-ть	Сума, грн.

До рахунка 70 "Доходи від реалізації"

Д-т р-к 70 "Корені цукрового буряка" К-т						Д-т р-к 70 "Картопля" К-т					
№ опер.	К-ть	Сума, грн.	№ опер.	К-ть	Сума, грн.	№ опер.	К-ть	Сума, грн.	№ опер.	К-ть	Сума, грн.

Оцінка _____ Викладач _____

КЛАСИФІКАЦІЯ І ПЛАН РАХУНКІВ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Практичне заняття 14

Класифікація рахунків за їх економічним змістом, структурою і призначенням Мета. Засвоїти на підставі плану рахунків класифікацію рахунків бухгалтерського обліку сільськогосподарських підприємств: по відношенню до балансу; за економічним змістом; за призначенням і структурою.

Завдання.

1. Визначити групу і підгрупу рахунків бухгалтерського обліку у відповідності з їх класифікацією.
2. Згрупувати рахунки за економічним змістом (таблиця 1).
3. Згрупувати рахунки за призначенням і структурою (таблиця 2).

Примітка. Рахунки в таблицях записувати цифрами.

КЛАСИФІКАЦІЯ РАХУНКІВ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Код	Назва синтетичних рахунків	Характеристика рахунків				
		по відношенню до балансу	за економічним змістом		за призначенням і структурою	
			група	підгрупа	група	підгрупа
1.	2	3	4	5	6	7
	КЛАС 1. Необоротні активи					
10.	Основні засоби					
11.	Інші необоротні матеріальні активи					
12.	Нематеріальні активи					
13.	Знос (амортизація) необоротних активів					
14.	Довгострокові фінансові інвестиції					
15.	Капітальні інвестиції					
16.	Довгострокові біологічні активи					
17.	Відстрочені податкові активи					
18.	Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи					
19.	Гудвіл					
	Клас 2. Запаси					
20.	Виробничі записи					
21.	Поточні біологічні активи					
22.	Малоцінні та швидкозношувані предмети					
23.	Виробництво					
24.	Брак у виробництві					
25.	Напівфабрикати					

26.	Готова продукція					
27.	Продукція сільськогосподарського виробництва					
28.	Товари					
29.						
	Клас 3. Кошти, розрахунки та інші активи					
30.	Готівка					
31.	Рахунки в банках					
32.						
33.	Інші витрати					
34.	Короткострокові одержані векселі					
35.	Поточні фінансові інвестиції					
36.	Розрахунки з покупцями та замовниками					
37.	Розрахунки з іншими дебіторами					
38.	Резерв сумнівних боргів					
39.	Витрати майбутніх періодів					
	Клас 4. Власний капітал та забезпечення зобов'язань					
40.	Зареєстрований (пайовий) капітал					
41.	Капітал у дооцінках					
42.	Додатковий капітал					
43.	Резервний капітал					
44.	Нерозподілені прибутки (непокриті прибутки)					
45.	Вилучений капітал					
46.	Неоплачений капітал					
47.	Забезпечення майбутніх витрат і платежів					
48.	Цільове фінансування і цільові надходження					
49.	Страхові резерви					
	Клас 5. Довгострокові зобов'язання					
50.	Довгострокові позики					
51.	Довгострокові видані векселі					
52.	Довгострокові зобов'язання за облігаціями					

53.	Довгострокові зобов'язання з оренди					
54.	Відстрочені податкові зобов'язання					
55.	Інші довгострокові зобов'язання					
56.						
57.						
	Клас 6. Поточні зобов'язання					
60.	Короткострокові позики					
61.	Поточна заборгованість за достроковими зобов'язаннями					
62.	Короткострокові видані векселі					
63.	Розрахунки з постачальниками та підрядниками					
64.	Розрахунки за податками й платежами					
65.	Розрахунки за страхуванням					
66.	Розрахунки за виплатами працівникам					
67.	Розрахунки з учасниками					
68.	Розрахунки за іншими операціями					
69.	Доходи майбутніх періодів					
	Клас 7. Доходи і результати діяльності					
70.	Доходи від реалізації					
71.	Інших операційних доходів					
72.	Доходів від участі в капіталі					
73.	Інші фінансові доходи					
74.	Інші доходи					
76.	Страхові платежі					
79.	Фінансові результати					
	Клас 8. Витрати за елементами					
80.	Матеріальні витрати					
81.	Витрати на оплату праці					
82.	Відрахування на соціальні заходи					
83.	Амортизація					
84.	Інші операційні витрати					

85.	Інші затрати					
	Клас 9. Витрати діяльності					
90.	Собівартість реалізації					
91.	Загальновиробничі витрати					
92.	Адміністративні витрати					
93.	Витрати на збут					
94.	Інші витрати операційної діяльності					
95.	Фінансові витрати					
96.	Втрати від участі в капіталі					
97.	Інші витрати					
98.	Податки на прибуток					
99.						
	Клас 0. Позабалансові рахунки					
01.	Орендовані необоротні активи					
02.	Активи на відповідальному зберіганні					
03.	Контрактні зобов'язання					
04.	Непередбачені активи і зобов'язання					
05.	Гарантії та забезпечення надані					
06.	Гарантії та отримані забезпечення					
07.	Списані активи					
08.	Бланки суворого обліку					
09.	Амортизаційні відрахування					

Таблиця 1

КЛАСИФІКАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКИХ РАХУНКІВ ЗА ЕКОНОМІЧНИМ ЗМІСТОМ

[illegible]

Таблиця 2

КЛАСИФІКАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКИХ РАХУНКІВ ЗА ЇХ ПРИЗНАЧЕННЯМ І СТРУКТУРОЮ

[illegible]

ФОРМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Практичне заняття 15

Мета. Закріпити теоретичні знання щодо виправлення помилок в облікових записах та засвоїти порядок записів господарських операцій при журнально-ордерній формі обліку.

Завдання.

1. Виправити помилки допущені в бухгалтерських записах.
2. Скласти журнал-ордер № 1 с.-г. та відомість до нього по субрахунку 301 “Готівка в національній валюті”.
3. Записати операції до Головної книги із журналу-ордера №1 с.г.

А. Умова для виконання завдання 1

У регістрах бухгалтерського обліку після перевірки облікових записів виявлені наступні помилки.

Зміст господарських операцій	Спосіб виправлення	Виправлений запис
1. Від бази постачання у серпні по рахунку № 135 надійшли на склад цвяхи на суму 1250 грн. Складено бухгалтерських запис Д-т 208 К-т 63 1250 Помилка виявлена у вересні місяці		
2. У серпні місяці списано на посів пшеницю 500 ц на суму 7500 грн. Складено бухгалтерський запис Д-т 23 К-т 27 95000 грн. Помилку виявлено у вересні місяці		
3. На годівлю тварин у серпні місяці списано комбікорм 50 ц на суму 1400 грн. Складено бухгалтерський запис на 1200 грн Д-т 23 К-т 208 1200 грн Помилка виявлена у вересні місяці		

Б. Умова для виконання завдання 2

Виписка із Звіту касира за 1 – 15 серпня 20__ р. (умовно)

№ доку-мента	Від кого надійшло або кому видано	Кор. рахунок	Прибуток	Видаток
1	2	3	4	5
	Залишок на 1. 08. 20__ р.		250,00	
381	Поліщук П.М. –повернена сума невикористаного авансу		50,00	
262	Видано в під звіт Адаменко П.С.			200,00
382	Одержано з поточного рахунку за чеком № 086124		6000,00	
263	Кривий С.М. – аванс під звіт			120,00
383	Огійчук Л.С. – повернено матеріальний збиток		240,00	
264	Списано виплачену оплату праці			5900,00
384	Рудюк Т.Н. – доходів від реалізації продукції		125,00	
265	Видано аванс в підзвіт Овсієнко Н.М.			100,00
385	Назарчук М.К. – дохід від реалізації продукції		200,00	
266	Внесено з каси на поточний рахунок			500,00
267	Кривий С.М. – повернено невикористаний аванс підзвітних сум		20,00	
	Разом		6635,00	
	Залишок на кінець		65,00	

Зробити записи до журналу-ордера № 1 с.г. та відомості.

Журнал-ордер № 1 с. г. та відомість за _____ 20__ р.
за рахунком 30 “Готівка”

№ запису	Дата звіту касира	З кредита рахунка 30 в дебет рахунків							Разом по кредиту
		31 “Рахунки в банку”	372 “Розрахунки з підзвітними особами”	375 “Розрахунки по відшкодуванню заподіяного збитку	66 “Розрахунки з оплати праці”				

Сальдо на початок місяця _____

№ запису	Дата звіту касора	У дебет рахунка 30 “Готівка” з кредита рахунків							Разом по дебету
		31 “Рахунки в банку”	372 “Розрахунки з підзвітними особами”	70 “Дохід від реалізації”					

Сальдо на кінець місяця _____

ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ АКТИВІВ, ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІДПРИЄМСТВА

Практичне заняття 16

Складання порівняльної відомості та регулювання результатів інвентаризації

Мета. Закріпити теоретичні знання практичними навиками щодо складання порівняльних відомостей та відображення на рахунках бухгалтерського обліку виявлених результатів інвентаризації.

Завдання.

1. За умовою завдання скласти звіряльну відомість.
2. Списати недостачі запасів, виявлені при інвентаризації та оприбуткувати надлишки.

Умова для виконання завдання

За даними інвентаризаційних описів, складених інвентаризаційною комісією СТОВ “Мрія” виявлено розбіжності між фактичною наявністю і даними бухгалтерського обліку станом на 31. 12. 20__ р. та проведено розрахунки природних втрат.

Комісією встановлено:

Назва об'єктів	Один. виміру	Планова собівартість	Фактична наявність	За даними бухгалтерського обліку	Природні втрати
Пшениця	ц	30,20	330	300	
Ячмінь	ц	17,50	420	430	2,0
Разом:					
Бензин А-76	ц	270,00	23	27	1,8
Телиці поточного року народження	Гол/ц	180,00	16	17	

ІНВЕНТАРИЗАЦІЙНИЙ ОПИС № _____ товарно-матеріальних цінностей

СТОВ “МРІЯ”
(підприємство)

Розписка “29” грудня 20__ року

склад № 1

До початку проведення інвентаризації всі прибуткові і видаткові документи на товарно-матеріальні цінності подані в бухгалтерію і всі товарно-матеріальні цінності, що надійшли на мою відповідальність оприбутковані, а видані списано.

Матеріально-відповідальна особа Іванчук
(підпис)

На основі наказу (розпорядження) від “1” жовтня 20__ року № 24

Проведено перевірку фактичних залишків, облічуваних на балансовому рахунку № 27 станом на “29” грудня 20__ року

При інвентаризації встановлено слідує:

Товарно-матеріальні цінності	Один. вим.	Ціна	Фактична наявність		По даних бух. обліку	
			к-ть	сума, грн.	к-ть	сума, грн.
Пшениця	ц	30,20	330	9966	300	9060
Ячмінь	ц	17,50	420	7350	430	7525
Разом		х	х	17316	х	16585

Всі цінності зазначені в цьому інвентаризаційному описі з № 1 по № 2 комісією перевірено в натурі в моїй присутності і внесені в опис у зв'язку з чим претензій до інвентаризаційної комісії не маю.

Цінності зазначені в описі перебувають на моєму зберіганні.

Матеріально-відповідальна особа – комірник – Іванчук П.С.

Вказані в описі дані і підрахунки перевірів – головний бухгалтер – Черноус
(посада) (підпис)

“31” грудня 20__ року

ПОРІВНЯЛЬНА ВІДОМІСТЬ

результатів інвентаризації товарно-матеріальних
від цінностей на основі наказу (розпорядження)

СТОВ “Мрія”

від “___” _____ 20__ року

проведено інвентаризацію фактичної наявності товарно-матеріальних цінностей, що знаходяться на відповідальному зберіганні комірника – Іванчука П.С., зав. фермою – Богусловського С.М. зав. нафтогосподарством – Пипича М.І.

При інвентаризації встановлено:

Назва (сорт) продукції, матеріалів і товарів	Ціна за одиницю	Од. виміру	Результати інвентаризації				Природні втрати		Кінцевий результат			
			надли шки		Недо стачі				недостача		надлишок	
			к-ть	сума, грн.	к-ть	сума, грн.	к-ть	сума, грн.	к-ть	сума, грн	к-ть	сума, грн
Пшениця	610	ц										
Ячмінь	500	ц										
Телиці поточного року	198	гол/ц										
Бензин	320	ц										

Методика розрахунку розміру збитків від нестачі матеріальних цінностей

Розрахунки розміру збитків від нестачі матеріальних цінностей проводимо відповідно до Порядку визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей, затвердженого постановою КМУ від 22. 01. 96 р. № 116.

Розмір збитків розраховується за формулою:

$$P_z = [(B_v - A) \cdot I_{inf} + ПДВ + A_{зб.}] \cdot 2,$$

де P_z - розмір збитків;

B_v - балансова вартість на момент встановлення нестачі;

A - амортизаційні відрахування (для необоротних активів);

I_{inf} - загальний індекс інфляції⁴

$ПДВ$ - розмір податку на додану вартість

$A_{зб.}$ - розмір акцизного збору

У нашому прикладі формула матиме вигляд: $P_z = (B_v + ПДВ) \cdot 2$

Операції за результатами інвентаризації відображає в Журналі реєстрації господарських операцій:

Зміст операції	Сума, грн.	Кореспондуючі рахунки	
		Д-Т	К-Т
1	2	3	4
1. Оприбутковані при інвентаризації лишки: - пшениці; - телиці поточного року народження			
2. Списано нестачу ячменю			
3. Винна особа-комірник Іванчук П.С. відображено суму збитків, яку він має відшкодувати: - товариству; - бюджету			
4. Віднесено суму прямих збитків на позабалансовий розрахунок			

5. Списано нестачу бензину			
6. Відкориговано податковий кредит за нестачею методом сторно			
7. Списано відкоригований податковий кредит на витрати			
8. Віднесено суму прямих збитків підприємства на позбавлений рахунок			
9. Винна особа – зав. нафтогосподарством, суму збитку має відшкодувати: - підприємству; - бюджету			
10. Внесено суму збитку винними особами в касу підприємства: - Іванчуком П.С. - Пипичом М.І.			
11. Списано суму нестачі з позабалансового рахунка			
12. Перераховано кошти до бюджету			